

Rutllar

És amb certs verbs de moviment que expressem habitualment el desenvolupament normal i satisfactori d'una cosa, d'un afer, d'un negoci... Efectivament, en coses que corren el risc d'aturar-se, d'immobilitzar-se, hom tendeix a identificar el moviment amb la normalitat desitjada, amb el descabdellament adequat d'un procés. La llengua, però, ha triat només uns quants dels diversos verbs de moviment de què disposa, per a l'expressió d'aquesta idea.

Hi ha, en primer lloc, el verb *anar*, que és un verb de moviment per excel·lència, però que necessita, en aquest cas, una modificació adverbial, per mitjà dels termes *bé* o *malament*, d'acord amb el sentit positiu o negatiu que es vol expressar: *Fins ara tot anava bé*, *Les coses van malament*. La intervenció d'altres termes adverbials permet expressar aquesta idea amb una gran varietat de matisos: *Això no va gaire bé*, *Encara anava prou bé*, *La cosa no anava malament del tot*. Avui —sempre expressant la idea que ens ocupa— és força corrent d'usar aquest verb nu, sense modificació adverbial, especialment en frases negatives: *Això va*, *La cosa no va*. Hom pot potser justificar aquestes frases com unes oracions el·líptiques, però no semblen pas gaire recomanables.

El verb *marxar* ja no necessita cap modificació adverbial. Algú no deixa de sentir certs

escrúpols davant l'ús d'aquest verb significat «anar bé». Però creiem que es tracta d'escrúpols injustificats. Si més no, el Diccionari Fabra admet l'ús de *marxar* en sentit figurat, que explica només amb els dos exemples següents: *¿Com marxen els afers?* *La cosa no marxa: està empantenegada*. En canvi, el mateix Diccionari, així com la Gran Enciclopèdia Catalana, no recullen l'ús amb aquest significat —és a dir, en sentit figurat— de *funcionar*, avui tan freqüent. Al nostre entendre no hi ha res que s'hi oposi i no vacilem a recórrer-hi quan ens convé. Però, com en tot, una cosa és l'ús i una altra l'abús. I als qui de totes les coses de què tracten o fan esment, expliquen, invariablement, que funcionen o bé que no funcionen, no ens sabriem estar de recordar-los l'existència del verb *rutllar*. Segons el Diccionari Alcover-Moll, *rutllar* es pot usar transitivament significat «enrotllar, cargolar»; com a verb intransitiu, significat «rodar» o, més exactament, «rodolar», que té la mateixa etimologia. Però *rutllar* representa, sobretot, la nostra solució més genuïna i més castissa per a l'expressió de la idea que avui comentem: *Aquesta màquina no rutlla*, *Tu sí que no rutlles*, *Aviat la cosa rutllarà un altre cop*, *No ho saben fer rutllar*, *Hem de procurar que rutlli entre tots*.

Albert Jané